

Instytut Energetyki Odnawialnej, Panel Słoneczny 20x2020

Wsparcie dla sektora ENERGETYKI SŁONECZNEJ CIEPLNEJ

Celem raportu „Wizja rozwoju energetyki słonecznej termicznej w Polsce wraz z planem działań do 2020 r.”, opracowanego przez Instytut Energetyki Odnawialnej we współpracy z przedstawicielami krajowego przemysłu energetyki słonecznej zgrupowanymi w „Panelu Słonecznym 20 x 2020”, jest przedstawienie potencjału gospodarczego i kierunku rozwoju energetyki słonecznej cieplnej, gwarantującego wdrożenie przez Polskę dyrektywy UE o promocji stosowania odnawialnych źródeł energii (OZE).

Raport, potwierdzający duże możliwości wykorzystania zielonego ciepła, w tym energetyki słonecznej w efektywnej realizacji celów wynikających z ww. dyrektywy, powinien być w szczególności wykorzystany w krajowym „Planie wykonawczym: Ścieżki rozwoju wykorzystania odnawialnych źródeł energii do 2020 roku” („Plan działań”).

Energetyka słoneczna ciepła jest jednym z najszybciej rozwijających się sektorów energetyki odnawialnej w Polsce i w UE. Średnie roczne tempo wzrostu w latach 2001-2008 wyniosło w Polsce ponad 43%. 2008 r. był rekordowym pod względem sprzedaży instalacji słonecznych – 130 tys. m², co daje wartość skumulowaną powierzchni zainstalowanej w wysokości 365 tys. m² i odpowiada 526 TJ „zielonego” ciepła zużytego na podgrzewanie wody użyt-

kowej na cele grzewcze.

Polska stała się dzięki temu siódmym rynkiem energetyki słonecznej w UE. Ponadto, krajowi producenci kolektorów słonecznych ponad 50% produkowanych urządzeń eksportują poza granice Polski. Jest to cecha wyróżniająca energetykę słoneczną termiczną na tle pozostałych technologii OZE, wśród których dominuje raczej import urządzeń, a tych krajowej produkcji często w ogóle brakuje.

■ Efektywna technologia

Badania przeprowadzone m.in. przez Komisję Europejską potwierdzają, że energetyka słoneczna termiczna należy do najbardziej efektywnych technologii produkcji ciepła, z punktu widzenia ograniczenia emisji gazów cieplarnianych.

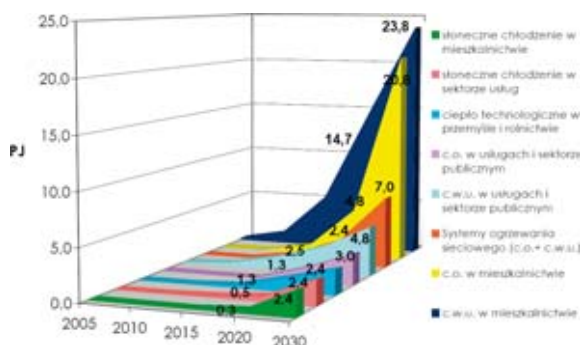
”

Sumaryczna pomoc publiczna dla sektora energetyki słonecznej w okresie do 2014 r. powinna wynosić ok. 800 mln zł.

nianych. Krajowe fundusze wspierające rozwój sektora energetyki odnawialnej nie dostrzegają w pełni istotnej roli energii promieniowania słonecznego. W latach 2005-2008 ogólna kwota dofinansowania projektów energetyki słonecznej cieplnej ze środków publicznych wynosiła zaledwie 24 mln zł/rok.

Wg wykonanych w raporcie pogłębionych analiz, łączny potencjał energetyki słonecznej termicznej możliwy już obecnie do praktycznego wykorzystania wyniósł ponad 32 000 TJ i umożliwiłby zainstalowanie do 2020 r. ponad 22 mln m² kolektorów słonecznych, w szczególności w systemach do podgrzewania ciepłej wody użytkowej oraz w systemach dwufunkcyjnych (ciepła woda – c.w.u. i ogrzewanie pomieszczeń c.o.) oraz w przemyśle.

Nadchodząca zielona rewolucja wymaga zmian paradygmatów myślenia o energetyce i większego niż dotychczas otwarcia na systemy zdecentralizowane. Opracowując scenariusz (ścieżkę) rozwoju energetyki słonecznej termicznej do 2020 r., jako tło makroekonomiczne, wykorzystano „Scena-

riusz długookresowego zaopatrzenia Polski w czyste nośniki energii”, wykonany w 2008 r. dla Greenpeace Polska. Wg wykonanych w niniejszym raporcie analiz realny wkład energetyki słonecznej ciepłej w pokrycie potrzeb w zakresie zaopatrzenia w ciepło i chłód wynosi prawie 28 000 TJ na 2020 r., co odpowiada blisko 20 mln m² powierzchni kolektorów słonecznych zainstalowanych w poniżej wskazanych sektorach wg następujących udziałów:

- c.w.u. w mieszkalnictwie – 53%,
- c.o. w mieszkalnictwie – 17%,
- c.w.u. w usługach i sektorze publicznym – 9%,
- c.o. w usługach i sektorze publicznym – 5%,
- ciepło technologiczne w przemyśle i rolnictwie – 5%,
- słoneczne chłodzenie w sektorze usług – 2%,
- słoneczne chłodzenie w mieszkalnictwie – 1%.

Natomiast pozostałe 8% energii promieniowania słonecznego to ciepło uży-

skiwane w systemach ogrzewania sieciowego (przeznaczone na c.o. + c.w.u.). Średnie tempo wzrostu sektora w latach 2009-2020 kształtować się będzie na poziomie 40%, natomiast w dalszych latach, tj. 2020-2040, na poziomie 9%. Uwzględniając powyższe wyniki, szacowany udział energii słonecznej ciepłej w zużyciu energii ze źródeł odnawialnych w 2020 r. wyniesie ponad 4,4%, a w zużyciu energii finalnej w Polsce ponad 1%. Są realne podstawy i szanse, aby druga dekada obecnego stulecia w Polsce zapisała się jako dekada przemowa dla energetyki słonecznej.

■ Korzyści dla społeczeństwa

Niewątpliwą korzyścią dla społeczeństwa w przypadku dalszego rozwoju energetyki słonecznej ciepłej w Polsce jest zapewnienie miejsc pracy dla ponad 40 tys. osób w 2020 r. W celu utrzymania wsparcia sektora energetyki słonecznej ciepłej w latach 2009-2014 środkami publicznymi na wymaganym średnim poziomie 12% całkowitych nakładów inwestycyjnych, roczna kwota subsydiów w tym okresie powinna sięgać 180 mln zł/rok (jest to skala dotacji udzielanych obecnie standardowo 4-5 projektom w innych sektorach OZE) i być rozdysponowana w sposób optymalny kosztowo, zapewniający powstanie jak największej liczby instalacji przy danej puli środków na dofinansowanie i najwyższą możliwą jakość produktów i usług trafiających na rynek. Energetykę słoneczną należy, bardziej sprawiedliwie i poważniej niż dotychczas, uwzględnić jako beneficjanta w kolejnym okresie programowania funduszy UE (2014-2020).

■ Wsparcie systemowe

Członkowie „Panelu Słonecznego 20x2020”, firmy oraz organizacje wspierające uważają, że skutecznym instrumentem promocji energetyki słonecznej termicznej jest wsparcie systemowe, obejmujące cały kraj z jasnym i znanym wszystkim uczestnikom ry-

ku planem działań, harmonogramem i monitoringiem. Poniżej wyszczególniono najistotniejsze elementy systemowego wsparcia:

- dotacje w wysokości 30% nakładów inwestycyjnych dla właścicieli budynków jednorodzinnych,
- dotacje w wysokości 50% nakładów inwestycyjnych dla sektora publicznego, przemysłu i rolnictwa,
- ulgi w podatku dochodowym PIT do wysokości 10 tys. zł dla właścicieli budynków jednorodzinnych.

Uzupełnieniem dostępnego dla znacznej części inwestorów „twardego” wsparcia, powinno być wsparcie horyzontalne, obejmujące m.in.:

- szkolenia instalatorów w ramach 50% dofinansowania udziałowego przez fundusze ekologiczne oraz certyfikacja instalatorów,
- ogólnokrajowa kampania edukacyjno-informacyjna, sfinansowana przez fundusze ekologiczne w wysokości 10 mln zł,
- wspieranie prac badawczych dot. energetyki słonecznej w wysokości 100 mln zł finansowane z budżetu na naukę.

■ Podsumowanie

Sumaryczna pomoc publiczna dla sektora energetyki słonecznej w okresie do 2014 r. powinna wynosić ok. 800 mln zł. Takie wsparcie umożliwi utworzenie drogi pod dalszy rozwój w latach 2014-2020, już przy niższej intensywności pomocy publicznej i przejściu w większym stopniu z silnych dotacyjnych instrumentów wsparcia na instrumenty podatkowe.

„Panel Słoneczny 20x2020” deklaruje z pełną odpowiedzialnością możliwość osiągnięcia wszystkich wymienionych powyżej założeń, co wyrażone zostało w Deklaracji stanowiącej załącznik do niniejszego raportu, dostępnej także na stronie internetowej Panelu dla tych którzy swym autorytetem zechcą wesprzeć zaprezentowane idee.

www.ieo.pl/panelstloneczny □